

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' l-20 ta' Jannar, 2009

Citazzjoni Numru. 31/2008

Marjano sive Mario Pace f'ismu propriu u bhala mandatarju tal-imsiefrin hutu Josephine Robinson, Michelina Cutajar u Emanuel Pace kif ukoll bhala mandatarju tal-imsiefrin Mary Ann Ahern u John Pace ulied il-mejjet Saviour Pace, hu l-istess Marjano sive Mario Pace

Vs

Carmelo Pace u b'digriet tat-8 ta' Mejju 2008 Carmelo Pace gie nominat kuratur deputat sabiex jirraprezenta lill-imsiefrin John, Frank u Tereza mart Salvu Pace wkoll ahwa Pace

Accettazzjoni ta' Eredita (espressa jew tacita) – Pussess ta' beni ta' l-eredita – Htiega ta' min għandu l-pussess tal-hwejjeg tal-wirt li jipprocedi skond id-disposizzjonijiet dwar il-beneficcju ta' l-inventarju fit-terminu stabbilit mil-ligi (Artikolu 869 tal-Kodici Civili).

II-Qorti;

1. Permezz ta' din il-kawza l-atturi qeghdin jitolbu l-qasma tal-wirt ta' Joseph Pace li miet intestat fl-14 ta' Lulju 1979, kif ukoll il-legittima (porzjon rizervata) firrigward tal-wirt ta' Maria Pace li mietet fis-7 ta' April 1998 u li ghamlet testament fl-1 ta' Settembru 1988 fl-atti tan-nutar Paul George Pisani u iehor fis-7 ta' Lulju 1989 fl-atti tan-nutar Paul George Pisani. In oltre permezz ta' l-ewwel talba l-atturi qeghdin jitolbu dikjarazzjoni li l-kuntratt ta' bejgh li ghamlet Maria Pace mal-konvenut Carmelo Pace fl-20 ta' Awwissu 1988 fl-atti tan-nutar Paul George Pisani li bih bieghet nofs (1/2) indiviz mill-fond numru 1, Triq Helsien, Xewkija, Ghawdex b'mandra annessa ta' cirka 84.3 metri kwadru, hu donazzjoni simulata.

2. Fil-verbal tas-seduta tal-31 ta' Lulju 2008 (fol. 65) il-qorti ordnat li f'dan l-istadju għandha tigi trattata u deciza r-raba' eccezzjoni¹:

"Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talba ta' l-atturi ma tistax tregi ghaliex dawn għamlu atti di erede u l-istess attur Marjano Pace għandu l-pussess ta' porzjon raba' msejjha Ta' Golin, limiti Ghajnsielem u li ilu jaħdimha ghall-diversi snin kif pattwit bejn l-attur Marjano Pace u l-konvenut Carmelo Pace.".

3. Il-fatti fil-qosor huma s-segwenti:-

- Joseph u Maria konjugi Pace kellhom disat (9) itfal: Marjano sive Mario Pace, Josephine Robinson, Michelina Cutajar, Emanuel Pace, Carmelo Pace, John Pace, Frank Pace, Tereza Pace u Saviour Pace (mejjet). L-atturi Mary Ann Ahern u John Pace huma wlied tal-mejjet Saviour Pace (wieħed mill-ahwa Pace).
- Joseph Pace miet intestat fl-14 ta' Lulju 1979².

¹ Fol. 38.

² Fol. 6-8.

(c) Permezz ta' kuntratt li sar fl-20 ta' Awwissu 1988 fl-atti tan-nutar Paul George Pisani (fol. 24), Maria Pace bieghet lill-konvenut Carmelo Pace “....n-nofs (1/2) indiviz ossija kull dritt lilha spettanti mill-lok ta' djar markat bin-numru wiehed (1) fi Triq il-Helsien, gia Strad Brittanica fix-Xewkija, Ghawdex, bil-mandra annessa tal-kejl ta' cirka erbgha u tmenin punt decimali tliet metri kwadri (84.3m2).”. L-atturi jsostnu li l-kuntratt hu donazzjoni simulata.

(d) Fis-7 ta' April 1998 mietet Maria Pace³. Ghamlet testament fl-1 ta' Settembru 1988 fl-atti tan-nutar Paul George Pisani⁴ fejn halliet legat lil binha Carmelo Pace, u testament iehor fis-7 ta' Lulju 1989 fl-atti tal-istess nutar⁵ fejn halliet legat rimuneratorju lill-istess tifel ta' nofs indiviz ta' l-art ta' Golin, limiti Ghajnsielem, Ghawdex. Ghalkemm fit-testmenti jinghad li qegħda thalli prelegati, fir-realta' huma legati ghaliex ma nnominatx werrieta. Dan ifisser li għal finijiet ta' wirt daqslikieku mietet *ab intestato*.

(e) L-attur Mariano Pace għandu fil-pussess tieghu porzjon mill-art ta' Golin, Xewkija, Ghawdex. Fiha kejl ta' kwazi tomna u fiha sera wkoll kamra u f'Awwissu 2008 ta' avvix lil MEPA li ser japplika ghall-hrug ta' permess ta' zvilupp “*to sanction store for agricultural use.*”.

(f) L-atturi rrinunzjaw ghall-wirt ta' ommhom permezz ta' dikjarazzjoni li giet prezentata fit-3 ta' April 2008⁶ u rrizervaw id-dritt ta' legittima.

4. L-accettazzjoni ta' eredita' tista' tkun espressa jew tacita⁷. M'hemmx dubju li l-oneru ta' prova hi fuq il-konvenuti. Min-naha ta' dawk l-atturi li jghixu barra minn Malta, il-konvenuti ma ressqux provi li xi hadd minn dawn l-atturi kien accetta l-wirt ta' Maria Pace. Fir-rigward ta' l-attur Mariano Pace, il-konvenuti qegħdin isostnu li għaladarba dan għandu fil-pussess tieghu porzjon mirraba' ta' Golin, fil-limiti ta' Ghajnsielem, Ghawdex ifisser li accetta tacitament il-wirt ta' ommu in kwantu tifforma parti

³ Fol. 9.

⁴ Fol. 10.

⁵ Fol. 12.

⁶ Fol. 16-23.

⁷ Ara Artikolu 850 tal-Kodici Civili.

mill-assi tal-wirt. M'huwiex kontestat li Marjano Pace għandu fil-pussess tieghu porzjon minn din ir-raba, li tifforma parti mir-raba' ta' Golin (kejl komplexiv ta' cirka 8430 mk) li kienet tagħmel parti mill-komunjoni ta' I-akkwisti bejn Joseph u Maria konjugi Pace.

M'hemmx kontestazzjoni li Mariano Pace accetta l-wirt ta' missieru, tant hu hekk li permezz ta' dawn il-proceduri, flimkien ma' hutu ohra, qiegħed jitlob il-qasma tal-wirt. Skond I-Artikolu 836 tal-Kodici Civili:

"Il-pussess tal-hwejjeg il-mejet ighaddi, bis-sahha tal-ligi, b'mod ta' kontinwazzjoni, fil-werriet, sew jekk testamentarju jew legitimu, bl-obbligu li jħallas il-pizijiet kollha tal-wirt."

Inoltre, Marjano Pace hu wieħed mis-successibbli ta' Maria Pace, fis-sens li għandu dritt għal sehem mill-wirt ta' ommu. L-att li jwassal ghall-accettazzjoni tacita ta' eredita jehtieg li juri **I-intenzjoni tal-parti li taccetta dak il-wirt**. Kif tajjeb osservat il-Prim'Awla tal-Qorti Civili⁸ fil-kawza **Orazio Cutajar vs Emmanuele Cutajar et** deciza fit-3 ta' Ottubru 2003, "Biex din id-difiza jew att tagħhom kellu jitqies accettazzjoni tacita` "dan ried ikun tali li certament, necessarjament u univokament, minnu ma tkunx tista' tigi nferita konsegwenza ohra hliel dik li min għamlu ried jaccetta l-heredita`. U l-prova li l-att ikun jirrivedi dawn il-karattri jinkombi lil min jallega li dak l-att jirrivedi dawn il-karattri" ("Nobbli Rosario Ferro Attard Montalto –vs– Nobbli Charles Vella Bonavita et", Prim'Awla, Qorti Civili, 14 ta' Dicembru 1966). Ghall-esposizzjoni aktar ampja fuq din it-tema ara decizjoni flismijiet "**Clementina Farrugia et –vs– Maddalena Farrugia et**", Appell Civili, 30 ta' April 1962".

Għal fini ta' legittima, is-successibbli jrid jagħmel rinunzja tal-wirt. Rinunzja li ma tistax tkun prezunta izda li trid ssir permezz ta' dikjarazzjoni li għandha tigi prezentata fil-qorti ta' gurdizzjoni volontarja (Artikolu 860[2] tal-Kodici Civili). Il-konsegwenza tar-rinunzja hi li l-persuna msejha għall-

⁸ Imħallef P. Sciberras.

wirt titqies li qatt ma kienet werriet tal-mejet. Ir-rinunzja m'hijiex possibbli fejn hemm accettazzjoni ta' wirt⁹. Fil-ligi Maltija fir-rigward ta' accettazzjoni o meno ta' eredita', għandna distinzjoni bejn tlett ipotezijiet:-

"(a) L-eredi li jkun fil-pussess attwali (i.e., reali u mhux sempliciment legali li jghaddi bi dritt mid-defunt ghall-eredi) ta' l-eredita', li għandu biss tlett xhur mill-apertura tas-successjoni jew 'a die scientiae' tagħha (art. 922) salvi l-proroghi ghall-inventarju (art. 923) u z-zmien ta' erbghin gurnata għad-dikjarazzjoni ta' l-accettazzjoni (art. 924)."

(b) L-eredi li ma jkollux il-pussess reali fuq imsemmi u ma jkunx ingerixxa fl-eredita u li tigi proposta xi istanza kontra tieghu, li għalih it-terminu irid jigi impost mill-qorti (art. 925(1));

(c) L-eredi li mhux biss ma jkunx ha l-pussess fuq imsemmi u ma jkunx indahal fil-wirt imma wkoll li ma tkunx giet proposta ebda istanza kontra tieghu, f'liema kaz il-perjodu ghall-formalitajiet in kwistjoni jestendi ghall-perjodu preskrittivi tal-accettazzjoni tal-wirt, li fil-kaz li l-eredita' tkun vakanti huwa ta' tletin sena (art. 925(2), 900 Kodici Civili)." (Maria Olivieri vs Avukat Dr Victor Caruana Colombo et nomine et deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili¹⁰ fit-22 ta' April 1965 – Vol. XLII.ii.863).

5. Rilevanti hu l-Artikolu 869 tal-Kodici Civili (Kap. 16) li jipprovdli li l-imsejhin ghall-wirt (kif wara kollox hu l-attur) jitilfu l-jedd ta' rinunzja ghall-wirt jekk għandhom:-

- "il-pussess tal-hwejjeg tal-wirt"; u
- ma jkunux imxew skond id-disposizzjonijiet dwar il-beneficju ta' l-inventarju fi zmien **tlett xhur mill-ftuh tas-successjoni** jew minn dak in-nhar li jkunu saru jafu li l-wirt miss lilhom.

Luigi Borsari esprima l-fehma li r-raguni għal dan il-provvediment hi li wieħed m'għandux jabbuza "...dei

⁹ Artikolu 858: "Min jaccetta wirt, ma jistax jattakka l-accettazzjoni hlief meta din tkun saret minhabba vjolenza, jew minhabba qerq li jsir bi hsara tieghu".

¹⁰ Imħallef M. Caruana Curran.

*possesso godendo con un beneficio semplice lasciando sospesi e nell'incerto gli interessi ereditari.*¹¹. Bi-istess mod E. Pacifici Mazzoni spjega li, “Così la legge stabilisce, nell'interesse dei terzi aventi diritto verso l'eredità; poiché creando una responsabilità illimitata sopra gli eredi, toglie loro ogni mezzo per esplicare l'eredità a loro pro e a danno dei terzi medesimi.”¹²

Prima facie, jidher li l-presunzioni li tirrizulta hi assoluta u ma tippermettix prova kuntrarja. Madankollu l-Artikolu 852 tal-Kodici Civili jipprovdi: “*L-ordnijiet moghtija ghall-funerali, l-atti ta' konservazzjoni, jew ta' amministrazzjoni tal-wirt ghal xi zmien, ma jgibux accettazzjoni tal-wirt meta ma tkunx ittiehdet ukoll il-kwalita' ta' werriet.*”. Fil-kawza **Paolina Fabri et vs Saverio Calleja et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Imhallef A. Dingli) fis-27 ta' Jannar 1888¹³ gie osservat li, “*La disposizione dell'articolo 572 (illum 869) non e' punto inconciliabile con quella del 555 (illum 852), trattando questa di Amministrazione provvisoria, e l'altra di possesso reale, con amministrazione definitiva a proprio vantaggio.*”. F'din is-sentenza saret riferenza ghal sentenza moghtija f'Nizza fil-11 ta' Mejju 1852 fejn gie spjegat li ma kellux jigi applikat l-Artikolu 1007 tal-Codice Sardo¹⁴ meta s-successibbli jibqa' jipossjedi beni li jkollu diga' in komun mal-mejjet, matul il-hajja tieghu. Fehema li giet abbraccjata mill-Qorti ta' l-Appell. L-awtur E. Pacifici Mazzoni spjega kif, “*il solo possesso puo' essere atto di amministrazione ordinaria, e non includere perciò l'intenzione di accettare: e allora presumere accettante chi volonta' di esser erede non puo' ritenersi aver avuto, parmi destituito d'ogni razionale fondamento.*”¹⁵. Rilevanti wkoll hi s-sentenza fl-ismijiet **Francesco Baron vs Rosina Muscat** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-8 ta' Jannar 1935¹⁶ fejn gie osservat li “*....il-kontinwazzjoni tal-pussess tal-gid tal-mejjet mill-parti tal-konvenuta li kienet tikkoabita mieghu mhux tali illi jinduci l-*

¹¹ *Commentario del Codice Civile Italiano*, Vol. III Parti I (UTET, 1874) pagna 1038.

¹² *Codice Civile Commentato, Trattato delle Successioni* Vol. V (1876) pagna 112.

¹³ Volum XI.496.

¹⁴ L-Artikolu 952 tal-Kodici Civili (dak qabel l-1942) ittiehed mill-Codice Sardo.

¹⁵ *Codice Civile Italiano Commentato, Trattato delle Successioni* (1876), Vol. V pagna 112.

¹⁶ Vol. XXIX.ii.192.

accettazzjoni tal-wirt.”. F'dan il-kuntest il-qorti ghamlet riferenza ghal sentenza tal-Qorti ta' Bologna fil-21 ta' Meju 1883 fejn osservaw: “*Il possesso nella moglie dei mobili del marito, continuato nella casa maritale, e le riparazioni che essa vi abbia fatte non sono sufficienti ad attribuirle la qualita' di erede del marito, dovendosi riguardare il primo come una semplice continuazione di quello che vi aveva quando era in vita il marito, e le altre come atti di mera conservazione, non inducenti quella disponibilita' che necessariamente dia a supporre in chi li compie non altra veste che quella di erede.*”.

F'kaz li hemm telfien tal-jedd ta' rinunzia ghall-wirt, l-imsejjah ghall-wirt jitqies werriet minghajr beneficju tal-inventarju u ma jkunx jista' jitlob il-legittima. M'hemmx dubju li l-attur għandu l-pussess ta' beni li jifforma parti mill-eredita' ta' ommu u ta' missieru. Id-diffikulta' hi jekk l-Artikolu 869 japplikax biss għal kaz fejn l-imsejjah għandu l-pussess tal-beni kollha tal-wirt, jew japplikax ukoll fejn għandu l-pussess ta' oggett wiehed. Taht il-Kodici Civili Taljan vigenti (Artikolu 485), il-provvediment relativ gie nterpretat fis-sens li pussess ta' oggett wiehed hu bizzejjed:

- “*Il possesso dei beni ereditari previsto dall'art. 485 c.c. non deve necessariamente riferirsi all'intera eredita', essendo sufficiente il possesso di un solo bene (nella specie, un letto ed alcuni effetti personali) con la consapevolezza della sua provenienza (79/3175).*”¹⁷.
- “*Non si ritiene necessario che la relazione materiale intercorre co tutti i beni ereditari, essendo invece sufficiente che coinvolga una parte di essi o anche*

¹⁷ G.Cian u A. Trabucchi, *Commentario Breve al Codice Civile*, Cedam (1996) pagina 485; “Se il chiamato si trova a qualsiasi titolo nel possesso effettivo (un tempo si diceva nel possesso reale) di beni ereditari, anche di un solo bene del compendio (ipotesi tra le più frequenti), se si pensa che l'erede è spesso un membro della famiglia convivente con il de cuius), la legge stabilisce che, trascorsi tre mesi senza un atto di rinunzia, e senza che sia fatto l'inventario, il chiamato si intende erede puramente e semplicemente (485). Bisogna quindi far molta attenzione, e occorre agire con pronta sollecitudine, e ciò per evitare il pericolo di trovarsi con le responsabilità di erede pu senza avere espresso in alcun modo la volontà di accettare. Pertanto va richiamata l'attenzione dei successori conviventi con il de cuius che non vogliono trovarsi di fronte alle conseguenze di una dannosa hereditas” (Istituzioni di Diritto Civile, A. Trabucchi, Edizzjoni numru 48, Cedam, (2007) pagina 488).

un solo bene ereditario. Cio si e argomentato dal fato che il testo dell'art. 485, a differenza della sua rubrica, parla di possesso di beni.” (Codice Civile Pretestuale, G. Bonilini – M. Confortni – C. Granelli – UTET (2005) pagna 762)¹⁸.

Madankollu l-provvediment m'huwiex identiku ghal Kodici Civili, u jirreferi ghal kaz fejn l-imsejjah “...quando a qualsiasi titolo e' nel possesso **di beni ereditari**, deve fare l'inventario entro tre mesi dal giorno dell'apertura della successione o della notizia della devoluta eredita'..... Trascorso tale termine senza che l'inventario sia stato compiuto, il chiamato all'eredita' e' considerato erede puro e semplice.”¹⁹. Fil-kawza fl-ismijiet **Giovanna Scicluna vs Salvatore Scicluna** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta' April 1934²⁰, il-qorti esprimiet il-fehma li sabiex is-successibbli li hu fil-pussess tal-beni ereditarji jigi dikjarat bhala werriet, hu indifferenti jekk għandu l-pussess tal-assi ereditarji kollha jew xi whud minnhom, jew li jippossjedi beni li jappartjenu esklusivamente lill-eredita' jew beni in komuni bejnu u l-eredita'. Din tidher li hi l-fehma ta' Luigi Borsari, “Ora viene in taglio un'altra ricerca. Qui dove parla di possesso reale, la legge allude forse al possesso di utta la eredita' o eziando di una parte benchè minima di essa? E anche in via subalterna, con animo o senz'animo di erede? Invero la eredita' e' un nome che puo' essere materialmente rappresentato da un complesso di beni o anche da qualche bene di quel complesso, alla condizione però del concorso morale, ossia della coscienza di erede. Ma la coscienza non origina che dall' scienza, secondo il giudizio da questa legge.”²¹. F'sentenza ohra tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Giuseppa Scicluna vs Carmela Vella** deciza fl-14 ta' Mejju 1957²², l-attrici kienet qegħda titlob somma flus. Il-konvenuta allegat li ma kenitx eredita' missierha u fil-mori tal-kawza rrinunżjat għas-

¹⁸ Parti tal-kummentarju dwar l-Artikolu 485 tal-Kodici Civili Taljan.

¹⁹ “Ma poiche' il possesso deve essere tale da pregiudicare gli interessi dei terzi, e' gioco-forza riconoscere una certa rilevanza al valore economico dei bei posseduti: invero il possesso di beni di irrilevante valore non costituirebbe alcuno pericolo per i terzi (Burdese. 305-6).” (ara codice Civile Pretestuale (UTET 2005) pagna 2005).

²⁰ Vol. XXVIII.ii.578.

²¹ Commentario del Codice Civile Italiano, Volum III Parti I (UTET, 1874) pagna 1038.

²² Vol. XLI.ii.1007.

successjoni. Il-qorti filwaqt li ghamlet riferenza ghall-Artikolu 869 tal-Kodici Civili, osservat li l-konvenuta qatt ma kellha fil-pussess tagħha l-hwejjeg tal-wirt ta' missierha; “*F'dan ir-rigward, anzi, mhux ta' min jonqos li jghid li fuq l-attrezzzi ta' go l-hanut fuq imsemmi l-konvenuta jista' jkollha xi drittijiet bhala werrieta ta' ommha Virginia, l-ewwel mara ta' Lorenzo Scicluna, li fizmien il-hajja tagħha dawk l-attrezzzi gew, jekk mhux kollha, in parti mixtrijs minn Lorenzo Scicluna.*”. Il-qorti ma taqbilx li l-interpretazzjoni tal-Artikolu 869 tal-Kodici Civili għandha tkun li werriet ma jkunx jista' jirrinunzja ghall-wirt jekk ma jiprocedix skond id-disposizzjonijiet dwar il-beneficju ta' l-inventarju fit-terminu stabbilit, fil-kaz ukoll fejn għandu l-pussess ta' oggett wieħed tal-wirt. Dan iktar u iktar meta wieħed iqies li l-ligi ma tippermettix prova kuntrarja u min-natura tagħha l-presunzjoni hi assoluta. F'dan il-kuntest hu floku li jsir paragun ma' dak li jipprovd i-Artikolu 870:- “*il-werrieta li jkunu hadu b'qerq jew hbew xi hwejjeg tal-wirt, jitilfu l-jedd tar-rinunzja ta' dak il-wirt, u, ghalkemm jagħmlu r-rinunzja, jibqghu werrieta mingħajr il-beneficju ta' l-inventarju.*”. Hu evidenti li l-ligi tiddistingwi bejn “**il-pussess tal-hwejjeg tal-wirt**” (Artikolu 869) u “**xi hwejjeg tal-wirt**” (Artikolu 870). Il-qorti hi tal-opinjoni li l-Artikolu 869 qiegħed jikkontempla l-pussess reali tal-beni ereditarji. Dan appartil l-konsiderazzjoni l-ohra li l-qorti m'għandha l-ebda diffikulta' li taccetta t-tezi li l-attur kien qiegħed jagħmel uzu mill-art ta' Golin bhala wieħed mill-pussessuri tal-beni tal-wirt ta' missieru.

6. Fil-fehma tal-qorti meta l-attur dahal fil-pussess materjali ta' l-art (irrispettivament kienx qabel jew wara l-mewt ta' ommu) b'daqshekk ma kienx qiegħed jaccetta l-wirt ta' ommu. Il-qorti temmen li hu għamel att li anke kieku kien werriet ta' ommu, xorta kellu jedd li jagħmlu in kwantu hu wieħed mill-werrieta ta' missieru. Inoltre, l-komportament tal-attur ma jistax jigi defenit bhala wieħed car u inekwivokabbli, u li jaġhti lil wieħed x'jifhem li qiegħed jaccetta tacitament il-wirt ta' ommu, iktar u iktar meta bit-testmenti li għamlet Maria Pace jidher li ddisponiet minn sehemha mill-immobblī kollha li jifformaw

parti mill-eredita' tagħha permezz ta' prelegati mhollija lill-konvenut Carmelo Pace. Għal dak li hu l-kejl ta' l-art li qegħda fil-pussess ta' l-attur, din m'hijiex rilevanti għal-finijiet sabiex jigi stabbilit jekk kienx hemm accettazzjoni tacita. Dan mehud in konsiderazzjoni li Maria Pace halliet sehemha mill-art ta' Golin lil binha Carmelo Pace permezz ta' legat. Għalhekk ma jistax iregi l-argument li l-attur kien qiegħed igawdi xi haga li ma kenitx tappartjeni lilu hlief fil-kwalita' ta' eredi ta' ommu. Mill-provi li tressqu l-qorti ma tistax tikkonkludi li kien hemm accettazzjoni tacita ta' l-eredita min-naha ta' l-attur mis-semplici fatt li jagħmel uzu minn porzjon mir-raba' ta' Golin, u li dan l-att jista' b'xi mod jikkwalifika bhala att:-

- a. Magħmul mis-successibbli li minnu għandek necessarjament tippresumi l-intenzjoni li l-attur jaccetta l-eredita' ta' ommu. Il-fatt li l-attur okkupa porzjon art li kienet tifforma parti tal-komunjoni ta' l-akkwisti tal-genituri tieghu, ma jistax jingħad li b'daqshekk wera l-intenzjoni li jaccetta l-eredita' ta' ommu.
- b. Li l-attur ma kienx ikollu jedd li jagħmel hlief fil-kwalita' ta' eredi ta' ommu.

Għal dawn il-motivi l-qorti tħichad ir-raba' eccezzjoni u tordna l-prosegwiment tal-kawza, spejjeż ta' l-eccezzjoni a karigu tal-konvenut.

Il-qorti tordna li f'dan l-istadju jitressqu provi dwar l-ewwel talba u t-tieni (2) u t-tielet (3) eccezzjoni. Għal dan il-ghan qiegħda wkoll tinnomina lill-perit Mario Cassar sabiex jagħmel stima tal-fond 1, Triq il-Helsien, Ghawdex fid-data li sar il-kuntratt tal-20 ta' Awwissu 1988 fl-atti tan-nutar Dr Paul George Pisani (fol. 24-25)²³ u mehud in konsiderazzjoni l-istat li fih kien il-fond dakinhar li sar it-trasferiment. Għandu wkoll jagħmel stima tal-fond fid-data tal-mewt tat-testatrici (7 ta' April 1998 mehud in konsiderazzjoni l-istat li kien fid-data li sar il-kuntratt). Il-perit tekniku qiegħed jigi awtorizzat jisma' provi (mhux iktar minn zewg seduti) u jircievi dokumenti, sabiex

²³ F'liema kuntratt il-prezz gie dikjarat li hu Lm2,500.

Kopja Informali ta' Sentenza

jistabilixxi x'kien l-istat tal-fond fid-data li sar il-kuntratt tal-20 ta' Awwissu 1988. Spejjez provizorjament ghall-atturi. Il-perit tekniku għandu jlesti l-inkarigu mhux iktar tard mill-15 ta' Marzu 2009.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----